

ION TIGHINEANU: „SPER LA CONTINUAREA UNEI COLABORĂRI FRUCTUOASE CU ACADEMIA DE ADMINISTRARE PUBLICĂ”

ION TIGHINEANU: „I HOPE TO CONTINUE A FRUITFUL COLLABORATION WITH THE ACADEMY OF PUBLIC ADMINISTRATION”

CZU: 001+378(047.53)

**Interviu cu Președintele Academiei de Științe a Moldovei,
academician, doctor habilitat, profesor universitar**

SUMMARY

The president of the Academy of Sciences of Moldova refers in the following interview to the collaboration with the Academy of Public Administration of Moldova and to the joint realization of important national and international projects.

The author expresses his opinion on the development of the science of administration in the Republic and on the contribution of the researchers of the two institutions to the reform processes in this field emphasizing the evolutionary aspects of the research and innovation process in the Republic.

The interviewee draws the reader's attention to the fact that the Republic of Moldova became the first country from the CIS and the Eastern Partnership which managed to associate to the European programs and refers to some major international scientific projects.

Keywords: *scientists, collaboration, research, projects, partnership, science, innovation, management plan, scientific community, European programs, operational program, scientific publications, international visibility.*

REZUMAT

Președintele Academiei de Științe a Moldovei se referă în interviul ce urmează la colaborarea cu Academia de Administrare Publică din Moldova, la realizarea în comun a unor importante proiecte naționale și internaționale.

Autorul își expune opinia cu privire la dezvoltarea științei administrației din republică, la contribuția cercetătorilor celor două instituții la procesele de reformare în acest domeniu, punând accentul pe aspectele evoluției procesului de cercetare și inovare în republică.

Intervievatul atrage atenția cititorului asupra faptului că Republica Moldova a devenit prima țară din CSI și din Parteneriatul Estic, care a reușit asocierea la programele europene, referindu-se la câteva proiecte științifice internaționale de anvergură.

Cuvinte-cheie: *savanți, colaborare, cercetare, proiecte, parteneriat, știință, inovare, plan managerial, comunitate științifică, programe europene, program operațional, publicații științifice, vizibilitate internațională.*

CORESPONDETUL: Stimate Domnule academician, de-a lungul anilor, savanții Academiei de Administrare Publică și ai Academiei de Științe a Moldovei colaborează fructuos în diverse domenii, inclusiv în procesul de instruire și al cercetării științifice. Această colaborare s-a intensificat după ce, în martie 2015, instituția noastră de învățământ superior a devenit membru de profil al Academiei de Științe a Moldovei. Au fost realizate în comun proiecte naționale și internaționale. Cum apreciați stadiul actual al acestei cooperări?

Ion TIGHINEANU: Într-adevăr, cu începere din anul 2015, au fost deschise oportunități concrete pentru dezvoltarea domeniului cercetării și inovării pentru corpul didactic care activează în cadrul Academiei de Administrare Publică. Calitatea de membru de profil al AȘM oferea nu doar posibilități de accedere la proiecte de cercetare, dar prevedea și anumite responsabilități. În anii 2015–2018, la AAP au fost realizate două proiecte de interes național. Conjugarea eforturilor comune: ale mediului academic, mediului de cercetare, ale experților și ale autorităților publice locale pentru identificarea paradigmelor optime de organizare și funcționare a administrației publice locale reprezintă un imperativ al timpului.

În cadrul direcției strategice „Patrimoniul național și dezvoltarea societății”, au fost realizate două proiecte instituționale de cercetări aplicative. Primul proiect - „Consolidarea instituțională și funcțională a administrației publice locale în Republica Moldova în contextul implementării Acordului de Asociere la Uniunea Europeană (2015-2018)” (director de proiect – Tatiana Șaptefrați, doctor, conferențiar universitar) s-a axat pe următoarea tematică: administrația publică locală eficientă, responsabilă, transparentă și profesionistă constituie un

factor de succes în implementarea Acordului de Asociere RM - UE.

Cercetările în cadrul Proiectului au fost realizate în 28 de autorități ale administrației publice locale, desfășurându-se 45 de ședințe de lucru cu reprezentanții acestor autorități.

În rezultatul cercetărilor efectuate, s-a stabilit că în ultima perioadă a fost elaborată și adoptată o serie de legi și hotărâri care prevăd descentralizarea și transmiterea unor atribuții și obiective către administrația publică locală.

Cel de-al doilea proiect a avut genericul „Managementul dezvoltării regionale privind diminuarea disparităților interregionale în cadrul Republicii Moldova prin prisma noii politici de coeziune europeană”. Proiectul s-a desfășurat sub conducerea doamnei Tatiana Tofan, doctor în economie, conferențiar universitar, șef al Catedrei economie și management public a AAP. Deși la realizarea proiectului au fost antrenați doar 6 executori, consider că a fost un bun început de colaborare, de inițiere a profesorilor AAP în activitatea de cercetare științifică și de antrenare a tinerilor. Anul acesta, în premieră, toate rapoartele privind proiectele științifice au fost audiate public, respectiv, se află în acces deschis și raportul directorului de proiect dr. Tatiana Tofan. În total, specialiștii AȘM au audiat și au expertizat 291 de proiecte de cercetare teoretică, aplicativă, proiecte ale tinerilor cercetători și proiecte din cadrul Programelor de Stat. Doresc să menționez că echipa proiectului AAP a realizat cu succes Raportul privind modelul actual de dezvoltare regională integrată a Uniunii Europene, a identificat metode de combatere a disparităților regionale în UE, a elaborat modele de zone dezavantajate din punct de vedere geografic, economic, social etc. Aceste rezultate au fost susținute și aprobate în cadrul meselor rotunde organizate la AAP, dar

și valorificate editorial într-o serie de articole științifice. Este cazul să menționăm și gradul de aplicabilitate a rezultatelor obținute, care sunt implementate de cadrele didactice în procesul de predare, astfel oferind acel liant dintre cercetare și implementare a rezultatelor.

Rezumând cele menționate, considerăm că în calitatea sa de membru de profil al AȘM, AAP și-a găsit locul meritat printre cele peste 50 de organizații din sfera cercetării și inovării. Odată fiind finalizate proiectele, rămânem optimiști în continuarea cercetărilor inițiate de colaboratorii AAP, inclusiv cu extinderea ariilor tematice de cercetare, cu atragerea tinerilor, cu implicarea în parteneriate și consorții cu instituții ce efectuează cercetări similare în domeniul economiei și managementului.

COR.: Care este opinia Dvs., la modul general, despre dezvoltarea științei administrației din republică și cum apreciați aportul cercetărilor celor două instituții la procesele de reformare în acest domeniu?

I. T.: Republica Moldova este un stat relativ tânăr, dacă o comparăm cu statele cu tradiții și experiență în gestiunea economiei, administrației etc. Este un stat în căutare și, din care cauză, într-o permanentă tranziție, continuă reformare. Asume din aceste considerente, pentru a identifica calea cea mai corectă și optimă pentru dezvoltarea durabilă a țării, care nu ar trebui să fie un simplu slogan, dar să devină o realitate și un obiectiv fundamental, este necesară fortificarea domeniului administrației, dezvoltarea științei administrației în republică. Am în vedere o investiție de lungă durată, întrucât creșterea propriilor cadre calificate în domeniul administrației este o necesitate stringentă pentru țara noastră. Actualmente, AAP în calitate de instituție care se preocupă nemijlocit de pregătirea cadrelor în domeniul administrației, are o

misiune complicată, dar cu o pondere deosebită în dezvoltarea țării – pregătirea profesioniștilor în domeniul administrației publice centrale și locale și dezvoltarea științei administrației. În acest context voi menționa participarea cercetătorilor de la AAP în studiul enciclopedic „Republica Moldova pe calea modernizării” (articolul „Administrația publică locală”) și în Enciclopedia „Republica Moldova”, ediție consacrată aniversării a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, (capitolul „Organizarea administrativ-teritorială”), ambele compartimente semnate de prorectorul Academiei, Aurel Sîmboteanu, doctor în științe politice, conferențiar universitar. Lucrările enciclopedice menționate au fost editate de AȘM în anii 2015 și, respectiv, 2016. Societatea apreciază pozitiv eforturile acestei instituții, implicările sale în reformele inițiate în domeniul administrației. Trebuie să recunoaștem, că la etapa actuală avem manageri care au nevoie de aprofundarea cunoștințelor în administrare pentru a avea rezultate eficiente. Iar AAP și AȘM ar putea constitui anume acele repere care ar crea noi oportunități de creștere a specialiștilor în administrație. În acest context, AȘM este deschisă pentru colaborare și conlucrare. Ne putem propune realizarea mai multor întruniri de natură științifico-practică, care în urma discuțiilor purtate, să vină cu propuneri concrete și recomandări practice, utile atât pentru instituțiile de stat responsabile de reforme, cât și pentru actanții nemijlociți ai reformelor, manageri la diferite niveluri. Instruirea actualilor și viitorilor specialiști în domeniul administrației ar putea fi efectuată prin stagii ale specialiștilor, schimb de experiență, proiecte comune, școli de vară sau de toamnă în domeniul administrației. Este necesară implicarea la toate nivelurile, inclusiv a societății civile, a ONG-urilor care analizează eficiența reformelor în plan administrativ din republică. Doar împreună, prin conjuga-

rea eforturilor, vom putea obține o reformă efectivă, cu rezultate pozitive, care vor conduce la dezvoltarea armonioasă a societății.

COR.: În conformitate cu modificările operate la Codul cu privire la știință și inovare, în anul 2018 institutele de cercetare ale AȘM au trecut în subordinea Ministerului Educației, Culturii și Cercetării. În aceste condiții, cum vedeți evoluția procesului de cercetare și inovare din republică?

I. T.: Reforma inițiată prin Legea nr. 190 din 21.09.2017 pentru modificarea și completarea unor acte legislative și realizată în contextul punerii în aplicare a Strategiei privind reforma administrației publice pentru anii 2016–2020 a inclus o serie de schimbări pentru mai multe structuri din diverse domenii de interes public, inclusiv din sfera cercetării și inovării. După 20 februarie 2018, cele 19 institute de cercetare au fost trecute, conform *Codului cu privire la știință și inovare* nr. 259 din 2004 (republicat), către noul fondator – Ministerul Educației, Culturii și Cercetării. În atare condiții, AȘM, fondată în anul 1961 în baza mai multor institute de cercetare, începând cu anul 2018 a fost lipsită de institutele de cercetare. Cum poate fi gestionată, dirijată, promovată dezvoltarea științei în țară, atunci când forul suprem al științei este lipsit de pârghiile de bază pentru a efectua cercetarea? Deja azi se face resimțit impactul negativ al schimbărilor respective prin plecarea tot mai multor cercetători peste hotare. Este în continuă scădere și numărul tinerilor care vor să se dedice științei și cauza ar consta nu doar în salariile neatractive, dar și în lipsa certitudinii referitor la ziua de mâine.

A trecut printr-o reformă complicată însăși Academia de Științe: cele șase secții de științe au fost reorganizate în doar trei – Secția științe ale vieții, Secția științe exacte și ingineresti, Secția științe socia-

le, economice, umanistice și arte. La acest capitol avem mari deficiențe organizatorice. Doar un singur exemplu: din Secția de științe ale vieții fac parte și specialiști în domeniul sănătății, și specialiști în domeniul agriculturii, care urmează să se pronunțe asupra nivelului de cercetare în aceste domenii, să aprecieze rezultatele obținute raportate în cadrul audierilor publice. Ar fi rațională, în opinia noastră, divizarea acestei secții în două secții, așa precum a fost și până la reformă.

Examinând detaliat mai multe aspecte, dar și ca urmare a rezultatelor obținute la elaborarea Raportului privind starea științei din Republica Moldova în anul 2018, de altfel, o premieră absolută pentru domeniul vizat, Academia de Științe a Moldovei a înaintat un pachet de documente către Președinție, Parlament și Guvernul Republicii Moldova în vederea promovării unei serii de modificări la Codul cu privire la știință și inovare din 2004 (republicat). Scopul principal constă în readucerea organizațiilor din sfera cercetării și inovării sub egida AȘM. Contăm foarte mult pe sprijinul autorităților centrale.

COR.: La alegerea Dvs. în funcția de președinte al AȘM ați propus, în plan managerial, o revigorare a instituției aidoma „furnicilor de foc”. Ce V-a reușit în această perioadă scurtă de timp de la 9 aprilie curent încoace?

I. T.: Timpul este o noțiune foarte relativă. Pentru cineva trece foarte repede, alții abia așteaptă să treacă ziua. După mine, a fost o perioadă scurtă de la 9 aprilie încoace, însă a fost plină de evenimente și activități. În primul rând, cred că a fost începută cea mai mare acțiune – consolidarea comunității științifice. Dezbinarea, nici într-un domeniu, mai ales dacă vorbim de cercetare, nu poate avea rezultate pozitive. Fortificarea, consolidarea cercetătorilor din toate instituțiile din țară, promova-

rea imaginii pozitive a științei și a Academiei de Științe sunt cel mai important lucru. Ne-am unit eforturile cu toții, trasând un obiectiv esențial pentru dezvoltarea științei din țară – readucerea institutelor de cercetare la AȘM. Din aceste motive am și inițiat modificarea Codului cu privire la știință și inovare, despre care am menționat anterior. Academia de Științe a elaborat un raport asupra stării științei pe care l-a transmis Guvernului. Activitățile realizate de AȘM, la fel, țin de alegerea conducerii, astfel fiind formată echipa care s-a angajat în realizarea obiectivelor de consolidare a comunității științifice și dezvoltare a științei. Am inițiat un dialog deschis cu societatea, cu mediul de afaceri. Actualmente, lansăm platforme de discuții pentru a căuta soluții la provocările societății. Continuăm seria de prelegeri ale academicienilor și personalităților notorii. Anul acesta am ajuns la cea de-a XIV-a ediție a lecturilor academice dedicate Sărbătorii Naționale *Limba Noastră cea Română*. AȘM este deschisă pentru un dialog sincer și constructiv cu societatea civilă, administrația publică centrală și locală etc.

COR.: Un merit incontestabil al AȘM constă în faptul că Republica Moldova a devenit prima țară din CSI și din Parteneriatul Estic, care a reușit asocierea la programele europene. V-am ruga să Vă referiți la câteva proiecte științifice internaționale de anvergură, la care participă savanții de la Academie.

I. T.: Într-adevăr, Republica Moldova a devenit prima țară din CSI și din Parteneriatul Estic, care a reușit asocierea, din ianuarie 2012, la programele europene de cercetare și inovare. Academiei de Științe îi revine un rol important în procesul de implementare a foii naționale de parcurs pentru integrarea Republicii Moldova în Spațiul european de cercetare, adoptată de Guvern la 7 noiembrie 2018. În Planul de implementare pentru anii 2019–2021 sunt preconizate 18 acțiuni care urmează

a fi realizate cu suportul și contribuția AȘM.

Este dificil de a menționa cele mai reprezentative proiecte internaționale, fiecare proiect este important și are contribuții substanțiale în dezvoltarea științei din Republica Moldova și internaționalizarea ei. Aduc doar câteva exemple de proiecte, coordonate de membri titulari și membri corespondenți ai AȘM, personalități notorii atât în țară, cât și peste hotare.

Proiectul H2020-WIDESPREAD- 05-2017-Twinning „SPINTECH” (conducător de proiect acad. Anatolie Sidorenko) are ca scop implementarea unei strategii de cercetare și inovare în Republica Moldova, care să conducă la creșterea excelenței științifice și capacităților de cercetare în domeniul spintronicii, în special prin dezvoltarea tehnologiilor avansate pentru designul și producerea valvelor de spin supraconductoare.

Proiectul H2020-WIDESPREAD- 05-2017-Twinning „NanoMedTwin” (2018–2021), scopul căruia este de a crea capacități la intersecția nanotehnologiilor și biomedicinei, fiind implementat în cadrul unui consorțiu internațional prin colaborarea Universității Tehnice a Moldovei cu Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”.

Proiectul H2020-MSCA-RISE „INFINITE-CELL”, destinat dezvoltării cooperării internaționale pentru elaborarea unei noi generații de celule solare tandem cost-eficiente în baza filmelor subțiri kesterite/Si, perioada de implementare fiind 2017–2021 de către un consorțiu internațional din care face parte o echipă de la Institutul de Fizică Aplicată sub conducerea acad. Ernest Arușanov.

Proiectul H2020-MSCA-RISE „SMART-ELECTRODES”, 2018–2022, implementat de un consorțiu internațional din care face parte o echipă de la Institutul de Fizică Aplicată și Uzina *Topaz* sub conducerea dnei dr. Natalia Țințaru și m.c. Alexandru Dicusar.

Programul operațional al Uniunii Europene privind dezvoltarea țărilor din Bazinul Mării Negre, MONITOX „Rețea de cooperare interdisciplinară în bazinul Mării Negre pentru monitorizarea comună durabilă a migrației compușilor toxici în mediu, evaluarea stării ecologice și a impactului substanțelor dăunătoare asupra sănătății umane, și prevenirea expunerii populației” (director de proiect m.c. Elena Zubcov).

Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare în Republica Moldova „Sprijin pentru dezvoltarea capacității statisticienilor și a utilizatorilor de date de pe ambele maluri ale Nistrului” a fost conceput pentru a sprijini dezvoltarea abilităților și îmbunătățirea performanțelor profesionale ale statisticienilor de pe ambele maluri ale Nistrului, încurajând dialogul și parteneriatele între comunitățile experților în domeniul datelor.

COR.: Cum se dezvoltă relațiile cu alte instituții similare europene și internaționale? Publicațiile noastre științifice au vizibilitate internațională?

I. T.: Nu poți fi competitiv într-o țară mică și închisă, îmi reiterez afirmația expusă cu ceva timp înainte. Poți accesa finanțări extrabugetare, te poți dezvolta doar dacă ești deschis spre colaborare și accepți provocările timpului. AȘM are deja o tradiție în colaborarea cu instituții similare, astfel fiind lansat și apelul spre internaționalizarea științei, promovarea imaginii noastre peste hotarele țării. Voi sublinia că, la etapa actuală, cercetătorii din Republica Moldova au mai multe oportunități de a-și promova rezultatele, inclusiv prin colaborările pe care le au stabilite cu institutele de cercetare din cadrul academiilor de științe din mai multe țări, instituțiile de învățământ superior, colaborarea la nivel de laboratoare de cercetare. Voi enumera doar câteva dintre posibilitățile de colaborare cu instituțiile similare – realizarea de proiecte

comune (bilaterale și internaționale, transfrontaliere), stagii de perfecțiune sau de participare în cadrul unui proiect internațional de cercetare, granturi oferite pentru cercetare sau burse postdoctorale, pentru tinerii doctoranzi existând și posibilitatea de a participa la burse Erasmus +, DAAD ș. a., realizarea unor școli de vară/toamnă/iarnă pentru tineri, dar și pentru seniori.

O altă posibilitate de cooperare se referă la participările în cadrul forurilor științifice internaționale, la conferințe, congrese și simpozioane organizate peste hotare. Aceste întruniri oferă oportunități unice de stabilire a unor contacte, de aprobare a rezultatelor științifice obținute, de extindere a cooperării, deseori, devenind baza unor acorduri de colaborare între instituții și accederii în comun la granturi internaționale.

Cu certitudine, rezultatele științifice sunt cunoscute și grație valorificării editoriale, publicării în edituri și reviste științifice de prestigiu, în reviste cu factor de impact, reviste incluse în baze de date prestigioase. Anual, cercetătorii noștri publică cca 500 de articole în reviste internaționale care se regăsesc în bazele de date SCOPUS și/sau Web of Science.

Totodată, avem publicații științifice în reviste naționale, înregistrate în Web of Science și/sau SCOPUS: *Surface Engineering and Applied Electrochemistry* (SCOPUS), *Computer Science Journal of Moldova* (WoS, Emerging Sources Citation Index); *Chemistry Journal of Moldova* (WoS, Master Journal List; SCOPUS); *Problemele Energeticii Regionale* (WoS, Emerging Sources Citation Index); *Buletinul Academiei de Științe a Moldovei. Matematica* (SCOPUS); *Stratum Plus* (SCOPUS), *Quasigroups and Related Systems* (SCOPUS).

S-au menținut și s-au întărit pozițiile universităților și centrelor de cercetare din Republica Moldova în clasamentul

WEBOMETRICS, care analizează vizibilitatea la nivel global și care se bazează inclusiv pe analiza publicațiilor aflate în Acces Deschis. Acest clasament este alcătuit din peste 9000 de institute de cercetare din întreaga lume și 28000 de universități. Două institute de cercetare din Republica Moldova (Institutul de Fizică Aplicată și Institutul de Matematică și Informatică „V. Andrunachievici”) și două universități (Universitatea de Stat din Moldova și Universitatea Tehnică a Moldovei) ocupă poziții prestigioase, situate între primele 2000 și, respectiv, 3000 la nivel global.

Sintetizând cele menționate, îmi exprim încrederea că instituțiile de cercetare și Academia de Științe a Moldovei vor continua să performeze în domeniile științifice, bazându-se în mare parte pe colaborările internaționale pe care le-au stabilit și pe care le vor dezvolta în perspectivă.

COR.: Care este, în opinia Dvs., perspectiva conjugării științei și inovației cu noile tehnologii. Vă rugăm să Vă referiți și la câteva descoperiri științifice de rezonanță internațională, precum și nume de academicieni ai AȘM apreciați la scară globală.

I. T.: Chiar și în pofida vremurilor dificile, de finanțare modestă, de lipsă a condițiilor necesare, savanții noștri vin zi de zi în laboratoare pentru a realiza cercetări. Cei care și-au dedicat viața cercetării în laboratoare experimentale, în câmpuri și terenuri agricole, cei care modelează diferite paradigme de dezvoltare în diverse domenii știu că, de cele mai dese ori, sunt necesari ani de zile pentru a obține un rezultat bun, un produs verificat și care ar putea fi implementat în sănătate, agricultură, tehnologie etc.

Astăzi nu mai sunt solicitate cercetări unilaterale, cele multidisciplinare ocupând pozițiile de frunte. Mă voi referi la câteva exemple relevante care confirmă interdisciplinaritatea cercetărilor reali-

zate de savanții autohtoni. De regulă, în spatele fiecărei realizări de rezonanță, apreciate în țară și peste hotarele sale, se află nu doar un singur om. Sunt echipe solide de cercetare, ghidate de un specialist recunoscut în domeniu. Astfel, în anul 2018, la Institutul de Matematică și Informatică „Vladimir Andrunachievici” a fost elaborată tehnologia de digitalizare și recunoaștere a patrimoniului istoric și lingvistic, care a fost aplicată la digitalizarea patrimoniului românesc tipărit cu caractere chirilice în secolele XVII–XX. Integral, rezultatele vor contribui la automatizarea procesului de creare, dezvoltare și valorificare a conținutului digital, parte componentă a Programului „Moldova digitală 2020”.

Un alt model de asociere a cercetărilor matematice cu alte discipline ține de elaborarea sistemului informatic Stroke MD pentru asistență în prevenirea accidentelor vasculare cerebrale, în acest context fiind propuse modele matematice pentru clusterizarea pacienților cu risc de AVC. La fel, a fost realizată implementarea și dezvoltarea sistemului informatic medical centrat pe pacient, care va îmbunătăți procedurile de reacție la punctele de colectare a victimelor în situațiile de dezastru prin implementarea celor mai bune practici/protocoale, tehnologiilor de diagnosticare de urgență, metodelor eficiente din informatica medicală și cercetărilor a operaționale.

De altfel, în premieră pentru Republica Moldova, în 2018, a fost elaborată și implementată strategia tratamentului accidentului vascular cerebral ischemic (AVC), prin METODA NEUROTROMBECTOMIEI – metodă revoluționară în evaluarea pacientului cu AVC ischemic acut, proiectul fiind coordonat de acad. Stanislav Groppa.

În domeniul medicinei și ingineriei electronice a fost elaborat un dispozitiv pentru hipotermie, care a fost pus în

funcțiune la IMSP Institutul de Medicină de Urgență în Clinica de Neurologie. Un alt dispozitiv pentru fototerapie neurologică trece testările comparative într-un centru medical privat, iar alte două sunt transmise la IMSP Institutul de Neurologie și Neurochirurgie pentru efectuarea testărilor în Laboratorul Neurologie Funcțională și aprobare clinică. Un dispozitiv pentru fototerapia antimicrobiană pe bază de LED trece testările de eficiență și aprobare clinică în Laboratorul Diagnostică Medicală al IMSP Institutului de Ftizio-pneumologie „Chiril Draganiuc” și Catedra de microbiologie, virusologie și imunologie a Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”.

Șirul rezultatelor importante, care necesită a fi implementate în practică, este mult mai mare. Per ansamblu, aceste realizări vor contribui considerabil la îmbunătățirea sănătății populației, respectiv, la creșterea nivelului bunăstării societății, care sunt interdependente.

La fel, vom menționa și realizările în domeniul socioeconomic, politic și educațional. Astfel, cercetătorii și-au adus contribuția la elaborarea foii de parcurs pentru digitalizarea educației, la monitorizarea implementării politicilor în domeniul incluziunii educaționale și sociale a tinerilor, care este una dintre problemele stringente cu care se confruntă societatea contemporană și nu doar la nivelul Republicii Moldova. Subliniem faptul că prin intermediul cercetărilor din ultimii ani a fost extinsă baza analitico-informațională cu privire la dinamica demografică, a fost analizată stabilitatea financiară la nivel național cu

identificarea riscurilor ce pot destabiliza sistemul; au fost determinate efectele participării cetățenilor în procesul decizional. Desigur, unele cercetări nu pot avea rezultate imediate, devenind investiții de lungă durată în educație, dezvoltarea și creșterea generației tinere etc.

COR.: Revenind la relațiile Academiei cu AAP, cum vedeți perspectiva cooperării cu instituția noastră?

I. T.: Sper la continuarea unei colaborări fructuoase între cele două entități – Academia de Științe a Moldovei și Academia de Administrare Publică. Cred că este cazul de a semna un acord de colaborare între aceste două instituții, în care ar fi stipulate mai multe prevederi. Totodată, în perspectivă, și aici voi reitera unele aserțiuni expuse anterior: vedem cooperarea prin asocierea eforturilor științifice și organizatorice în promovarea valorilor naționale autentice, valorificarea științifică a rezultatelor obținute, inițierea unor proiecte de cercetare într-un domeniu foarte important ce ține de pregătirea specialiștilor competenți pentru sferele de administrare. O idee ar fi și realizarea unui ciclu de prelegeri pe subiectul reformei administrației, dar și perfecționarea prin stagii a specialiștilor din cadrul AȘM și altor instituții, cursuri care ar fi organizate de comun acord cu AAP. Sunt sigur că o asemenea colaborare va aduce doar beneficii atât specialiștilor din ambele instituții antrenate, cât și partenerilor de activitate, societății și statului per ansamblu.

COR.: Vă mulțumim.

Interviu realizat de Sergiu VLĂDICĂ